

Folketingets Beskæftigelsesudvalg
lov@ft.dk

Beskæftigelsesministeriet
Holmens Kanal 20
1060 København K

T +45 72 20 50 00
E bm@bm.dk
www.bm.dk

CVR 10172748

J.nr. 2025 - 2005
24. april 2025

Beskæftigelsesudvalget har i brev af 20. marts stillet følgende spørgsmål nr. 264 (alm. del), som hermed besvares. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Folketingets Beskæftigelsesudvalg.

Spørgsmål nr. 264:

”Vil ministeren kommentere materialet omdelt som bilag 122 i udvalget (alm. del) fra Rockwool Fonden Forskning, om at volds- og seksualforbrydelser stiger markant i dagene efter udbetaling af løn og overførelsesindkomster, herunder vurdere konsekvenser indenfor ministerens ansvarsområde, hvis f.eks. spredte løn- og ydelsesudbetalinger over måneden implementeres? Spørgsmålet stilles som opfølgning på foretræde for udvalget den 19. marts ved Rockwool Fonden Forskning”

Svar:

Jeg vil starte med at takke ROCKWOOL Fonden for at bidrage med ny viden om sammenhængen mellem stigningen i kriminalitet, alkohol og narkotika samt udbetalingsdage. Det er selvsagt i vores alles interesse at undersøge måder, hvorpå vi kan forebygge volds- og seksualforbrydelser.

I studiet finder ROCKWOOL Fonden, at der i forbindelse med udbetalingsdage ses et højere forbrug af alkohol og stoffer samt en højere festadfærd. Desuden viser studiet også, at det er borgere fra alle sociale lag og indkomstgrupper, der medvirker til den øgede kriminalitet. Det fremgår dog, at problemstillingen særligt vedrører kontanthjælpsmodtagere.

Det fremgår, at en af måderne hvorpå, man kan forebygge stigningen i kriminalitet kunne være at sprede udbetalingen af løn og ydelser ud, så de falder på forskellige tidspunkter på måneden, fx på den dag på måneden man har fødselsdag. Et alternativ kunne være at forskyde udbetalingen for en ydelsesgruppe.

For så vidt angår muligheden for at rykke datoen for lønudbetalinger, er det generelt et aftalespørgsmål. Ligesom arbejdsmarkedets parter har fastlagt lønniveauet i kollektive overenskomster, fastsætter de typisk også lønnens udbetalingsterminer heri. Jeg er ikke bekendt med overenskomster, hvor lønnen udbetales på baggrund af fx den enkelte ansattes fødselsdag, og jeg kan forestille mig, at en sådan måde at regulere lønudbetaling på vil indebære øgede udgifter til lønadministration.

Det er i øvrigt allerede sådan i dag, at lønnen for nogle grupper udbetales hver 14. dag, og for andre efter endt arbejdsdag eller månedsvis. Det står parterne frit for at ændre på datoen for udbetaling af løn, hvis det er det, de ønsker.

At flytte udbetalingstidspunktet for udbetaling af enkelte offentlige forsørgelses-ydelser kan have en række negative konsekvenser. Først og fremmest er vores samfund bygget op omkring bestemte terminer for fx betaling af husleje mv. Derfor er det hensigtsmæssigt, at forsørgelsesydelse udbetales med en relevant dispositionsdato.

En forskydning af udbetalingsdatoer for fx kontanthjælp vil desuden føre til et mere komplekst samspil, når den månedlige ydelse skal opgøres, hvor der skal ske nedsættelse pga. lønindkomst m.v. for samme periode. Det vil således være en kompleks øvelse at omlægge udbetalingsdatoerne, som højest sandsynligt vil føre til øget administration og kræve omstilling af de offentlige it-systemer.

Det står heller ikke klart på baggrund af undersøgelsen, om en mere spredt udbetaling af løn og ydelser over måneden rent faktisk vil reducere de typer af kriminalitet, der beskrives i undersøgelsen, eller om kriminaliteten blot vil blive spredt ud over flere dage.

Da spørgsmålet også er rettet til erhvervsministeren, justitsministeren og indenrigs- og sundhedsministeren har jeg indhentet nedenstående svarbidrag som kommentarer til Rockwool Fondens analyse.

Justitsministeriet oplyser følgende:

”Justitsministeriet har til brug for besvarelsen af spørgsmålet indhentet en udtalelse fra Rigspolitiet, der har oplyst følgende:

”Rigspolitiet har til brug for besvarelsen af spørgsmålet indhentet udtalelser fra alle relevante politikredse. Rigspolitiet har i den forbindelse spurgt politikredsene, om de umiddelbart kan genkende det billede, som ROCKWOOL Fondens studie viser, samt om den enkelte politikreds allokere flere ressourcer til f.eks. det operative beredskab omkring den første i måneden (evt. i weekenden op til/umiddelbart efter den første i måneden) sammenlignet med f.eks. månedens øvrige weekender.

Københavns Politi har oplyst, at der på ugedagene torsdag til lørdag ses flere sager om vold m.v. end på andre ugedage. Politikredsen vurderer, at det er nattelivet, der genererer disse sager. Politikredsen vurderer endvidere, at der i nogle weekender kan være (endnu) mere aktivitet i nattelivet, hvilket kan have sammenfald med bl.a. lønudbetalinger. Hvad angår allokering af ressourcer har Københavns Politi oplyst, at politikredsen dimensionerer det operative beredskab på baggrund af brede analyser af relevante sagers antal og forekomst fordelt på tidspunkter på døgnet og henover ugens dage. Politikredsen inddrager således ikke oplysninger om lønudbetalingsdage som et selvstændigt parameter for analysen.

Nordjyllands Politi har ved en hurtig søgning konstateret, at der umiddelbart ses en stigning omkring den første i måneden, når det gælder anmeldelser vedrørende personfarlig kriminalitet og seksualforbrydelser. Politikredsen kan på den baggrund umiddelbart genkende billedet, hvilket dog ikke har givet kredsen anledning til at iværksætte særlige indsatser. Politikredsen allokere heller ikke flere ressourcer til det operative beredskab omkring lønningsdag, idet kredsens hovedberedskabsplan ses at dække behovet omkring lønningsdag med f.eks. operative efterforskere på vagt i weekender.

Syddøstjyllands Politi har oplyst, at politikredsens operationscenter generelt oplever travlhed for patruljer og i vagtcentralen i sammenhæng med lønudbetalinger og udbetaling af offentlige ydelser. Der opleves i den forbindelse et større opgavetryk, når mange på samme tidspunkt forsamlles i nattelivet, hvor alkohol og euforiserende stoffer formodes at fylde mere grundet udbetalinger af løn og offentlige ydelser.

Grønlands Politi har vurderet, at lønudbetaling i forbindelse med månedsskifte har betydning for kriminalitetsniveauet i Grønland, herunder også i relation til personfarlig kriminalitet. Politikredsens anmeldelsestal er højere i weekender, hvor der har været udbetaling af eksempelvis løn og sociale ydelser til en stor del af befolkningen, sammenholdt med andre weekender. Grønlands Politi har yderligere oplyst, at der allokeres flere ressourcer til det operative beredskab omkring den første i måneden og ved udbetaling af restskat og feriepenge.

Landets øvrige politikredse har ikke umiddelbart kunnet genkende billedet af, at der i perioden omkring løn- og ydelsesudbetalinger sker en markant stigning i antallet af volds- og seksualforbrydelser, hvorfor der heller ikke allokeres flere ressourcer til f.eks. det operative beredskab omkring den første i måneden, end der allokeres til øvrige weekender.

Dog vil politiet ved særlige begivenheder, f.eks. fodboldkampe, musikarrangementer, J-dag (juleøllens frigivelse), studenterfester, sidste skoledage, julefrokost-weekender og 1. juledag, som udgangspunkt iværksætte en yderligere forstærket patruljeplan eller særlige indsatser og dermed allokere yderligere ressourcer i forbindelse med sådanne store kendte ”gå i byen dage”.””

Indenrigs- og sundhedsministeriet oplyser:

”Rockwool Fonden har udarbejdet et interessant vidensoverblik, som bl.a. indikerer, at volds- og seksualforbrydelser stiger i dagene omkring udbetaling af løn og overførselsindkomst, og at denne stigning lægger pres på sundhedsvæsenets og politiets personaleressourcer.

Det er de enkelte regioner, der disponerer de personalemæssige ressourcer, herunder hvordan ressourcerne fordeles tværs af dage, uger og måneder.

Det er ikke muligt på det foreliggende grundlag at vurdere konsekvenserne for sundhedsvæsenet ved at sprede løn- og ydelsesudbetalinger ud, så de falder på forskellige tidspunkter på måneden.”

Erhvervsministeriet oplyser:

”Restaurationsloven regulerer bl.a. de professionelle erhvervsdrivende i restaurationsbranchen. Restauratørerne har en medarbejderstab, der sørger for at passe på gæsterne, og de har derudover mulighed for at anvende dørmænd, hvis det er nødvendigt. Det vurderes umiddelbart, at restaurationsbranchen indkalkulerer den nuværende adfærd hos forbrugerne i deres vagtplaner, så diskoteker og lign. kan have ekstra dørmænd/personale på vagt i dagene umiddelbart efter udbetaling af løn og overførelsesindkomster.”

Venlig hilsen

Ane Halsboe-Jørgensen
Beskæftigelsesminister